

Svenska
kyrkan

Luleå
stift

Luleå stifts plan för *verksamhet och ekonomi* 2026-2028

”

I dag och för
kommande
generationer.

Innehåll

- 03 Till stiftsfullmäktige.
- 04 Biskopen har ordet.
- 05 Inledning.
- 06 Mål och inriktning.
- 08 Stiftsstyrelsens omvärldsbeskrivning.
- 10 Stärka församlingslivet.
- 19 Avlasta församlingar och pastorat.
- 21 Ändamålsenlig struktur.
- 22 Barnperspektiv.
- 24 Ekonomiska förutsättningar.

Foto: Emma Berkman/Luleå stift

Till stiftsfullmäktige

Härmed lämnar stiftsstyrelsen sitt förslag till plan för Luleå stifts verksamhet och ekonomi för perioden 2026–2028. Planen innehåller mål, inriktning och ekonomiska ramar för verksamheten under aktuell period.

Stiftsstyrelsen

övre raden

Maria Andersson, Luleå
Åsa Nyström, biskop, Luleå, ordförande
Titti Ådén, Umeå, 1:e vice ordförande
Lars Sandberg, Umeå
Ingela Eriksson, Hörnefors
Bertil Burén, Vännäsby

Stiftsstyrelsen

nedre raden

Lars-Gunnar Frisk, Umeå, 2:a vice ordf.
Helén Lindbäck, Piteå
Yvonne Stålnacke, Luleå
Lennart Åström, Boden
Paavo Ruokojärvi, Robertsfors

Biskopen har ordet

”Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda”, skriver Paulus i ett av sina brev.

Det är något att hålla fast vid. För det finns mycket att oroa sig för som känns ont – eller ondskefullt och destruktivt – där kriget och klimatet är de största oroshärdarna. Men också demokratins tillbakagång, den starka polariseringen mellan vi och dem, alla ”fake news” som florerar, och så energipriser, matpriser, psykisk ohälsa och allt annat som är mer personligt. Hur livet är för var och en av oss. Det är lätt att bli handlingsförlamad.

Då kommer Paulus ord i Romarbrevet som en injektion, som en kraft att hålla i: ”Låt dig inte besegras av det onda, utan besegra det onda med det goda.”

Vi är många tillsammans och vi är tillsammans med Kristus. Det ger kraft till arbetet. I samma kapitel finns de kända orden som vi säger varje gång vi firar nattvard:

”Ty liksom vi har en enda kropp men många lemmar, alla med olika uppgifter, så utgör vi, fast många, en enda kropp i Kristus, men var för sig är vi lemmar som är till för varandra.”

Vi är sammanflätade av Kristus själv. Var och en av oss är otillräckliga i att klara allt, men vi bidrar alla in i helheten, som lemmar i en och samma kropp. På så sätt får vi mer kraft till att vara kyrka i hela vårt vidsträckta stift.

När vi som stiftsorganisation nu arbetar med de tre rörelserna: att stärka församlingarna, att avlasta församlingarna och öka samverkan mellan församlingarna – så är det för att vi tillsammans, sammanflätade av Kristus själv, ska öka kyrkans förmåga att ge Guds kärlek vidare, eller med Paulus ord: att låta det goda besegra det onda. I arbetet med dessa tre rörelser har Paulus i samma kapitel fyra kloka kom-ihåg till oss:

- Gläd er med dem som gläder sig och gråt med dem som gråter.
- Bemöt alla lika och håll er inte för goda att umgås med dem som är ringa.
- Var inte självkloka.
- Håll fred med alla människor så långt det är möjligt och kommer an på er.

Dessa råd är gott att hålla i minnet i alla de dialoger vi har framför oss under året som kommer. (Tankar utifrån Romarbrevet kapitel 12).

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Åsa Nyström
Biskop
Luleå stift

Inledning

Den övergripande målsättningen för stiftsorganisationen är att stiftets alla församlingar ska kännetecknas av pastoral livskraft. Ett viktigt fokus under perioden är arbetet med att stärka församlingens roll som kyrkans primära enhet, inte minst för församlingar inom pastorat. En del i detta är att verka för att stärka församlingsrådets roll.

Stiftsorganisationens arbete kan beskrivas som tre parallella rörelser: stärka församlingslivet, avlasta församlingar och pastorat (genom övertagande av arbetsuppgifter) och arbete med strukturfrågor. Exempel på fokus under perioden:

- **Stärka församlingslivet:** Fortsatt satsning på unga vuxna där arbete med utveckling av kyrkans konfirmationsverksamhet är en del. För gudstjänstlivets utveckling och fördjupning planeras bland annat fortbildning i att leda gudstjänst för lekfolk samt kyrkvärdsutbildning. Ett nytt metodmaterial för att främja delaktighet och ideellt engagemang, utarbetat av Ideellt forum i Svenska kyrkan, kommer erbjudas församlingar under året. Det är även fortsatt fokus på att stärka arbetet med samiskt kyrkoliv i församlingar och pastorat i stiftet. Svenska kyrkans färdplan för klimatet går in i etapp 2 och fortsätter vägleda församlingarna i arbetet med hållbarhet och klimatåtgärder.

- **Avlasta församlingar och pastorat:** Etablering av Luleå stifts arkivcenter som erbjuder att överta fysiska arkiv från församlingar och pastorat, rekryteringsstöd vid rekrytering av kyrkoherdar och församlingsherdar, utökning av stöd med konkret kommunikationsarbete, ramavtal för yrkesrevision. Under perioden genomförs även arbete i syfte att kunna erbjuda ett ytterligare utökat stöd inom kyrklig administration.

- **Strukturfrågor:** Stiftsstyrelsens bedömning är att stiftets arbete med att stärka församlingslivet och avlasta genom övertagande av vissa arbetsuppgifter inte kommer att vara tillräckliga åtgärder för att säkerställa pastoral livskraft i hela stiftet. Ett tydligt tecken på detta är att flera församlingar under senare år har kommit

med formella önskemål till stiftsstyrelsen om att utreda hur församlingen skulle kunna samverka med andra församlingar. Under perioden är därför ett viktigt fokusområde att, tillsammans med församlingarna i stiftet, hitta vägar för fördjupad samverkan, för evangeliet och pastoral livskraft.

Kyrkan har en mycket viktig roll i att förmedla hopp och mod i en tid av klimatförändringar och behov av omställning. Perioden kännetecknas av intensifierat arbete med färdplanen för klimatet. Nationell nivå har utsett Luleå stift till en av fyra "stiftsnoder". Verksamheten finansieras av nationell nivå som en del av kyrkomötets satsning. Målsättningen är att kunna ge konkret stöd i syfte att färdplanen ska leda till verklig omställning i alla delar av Svenska kyrkan.

Kyrkans arbete med kompetensförsörjning är helt avgörande för dagens och framtidens kyrka. Att både rekrytera och behålla förtroendevalda, ideella och anställda medarbetare är avgörande för att vara den kyrka som Svenska kyrkan behöver vara framåt. Ur detta perspektiv är kyrkovalet som genomfördes 2025 en händelse som påverkar perioden. Den kommer även innehålla utvecklingsarbete kopplat till rekrytering till kyrkans profiler; präst, diakon, kyrkomusiker och församlingspedagog. En del av lösningen kan handla om traineetjänster eller att synliggöra Svenska kyrkans församlingar i Norr- och Västerbotten som en attraktiv arbetsgivare där man kan göra skillnad för människor, samhället och skapelsen.

Maria Henriksson
Stiftsdirektor
Luleå stift

Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Mål och inriktning

- Pastoral livskraft ska främjas i hela Luleå stift.

Stiftsstyrelsens strategiska inriktning är att säkerställa pastoral livskraft i hela Luleå stift. Detta innebär att varje församling ska ha förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften i sitt lokala sammanhang, med fokus på ett hållbart församlingsliv. För att detta ska bli möjligt krävs organisatorisk, ekonomisk och demokratisk bärkraft, samt ett närvarande och inkluderande ledarskap som främjar delaktighet och en gemensam förståelse för kyrkans uppdrag.

Pastoral livskraft tar sig uttryck i församlingar som erbjuder ett öppet och engagerande gudstjänstliv, en modig och närvarande diakoni samt meningsfulla mötesplatser för människor i alla åldrar. Den bygger på ett brett medarbetarskap där ideella, anställda och förtroendevalda tillsammans tar ansvar för församlingslivets olika dimensioner. Den lokala församlingen sätts i relation till den världsvida kyrkan och det ömsesidiga beroende som finns i Kristi kropp – som det uttrycks i mässan: "Så är vi, fastän många, en enda kropp, för alla får vi del av ett och samma bröd".

Ett särskilt prioriterat område är att stärka arbetet med kristen tro i nästa generation. Genom att erbjuda relevanta och livsnära sammanhang för barn, unga och unga vuxna kan kyrkan bidra till att forma framtidens

församlingsliv och ge nya generationer möjlighet att upptäcka, fördjupa och bära vidare tron. Detta är avgörande för att kyrkans uppdrag ska förbli levande och trovärdigt över tid.

Målsättning

För att pastoral livskraft ska kunna utvecklas och fördjupas behöver samverkan mellan församlingar, samt mellan församlingar och stift, aktivt främjas. Samverkan är en nyckel till att stärka både organisatorisk och ekonomisk bärkraft, och omfattar såväl församlingslivets innehåll som administrativa funktioner. Genom att dela resurser, kompetens och erfarenheter skapas en gemensam riktning och ett starkare lokalt arbete.

Stiftsorganisationen ska vara rustad för att på bästa sätt utföra de uppgifter som följer av kyrkoordningen och uppnå de mål som beslutas. Till detta kommer stiftsstyrelsens inriktning om att verka för att församlingar och pastorat i egenskap av huvudmän för begravningsverksamheten bedriver verksamheten på ett långsiktigt hållbart sätt, utifrån högt ställda förväntningar från allmänhet och medlemmar.

Att rekrytera nya medarbetar är en utmaning i hela Svenska kyrkan. Trainee är en av stiftets satsningar som möjliggör för unga människor att få prova arbeta i en församling och se om Svenska kyrkan kan vara en framtida arbetsplats. På bilden ser vi stiftets första traineegrupp utanför stiftskansliet. Foto: Ola Johansson/Luleå stift

Från insikt till handling - *stiftets blick mot världen*

Svenska kyrkan befinner sig i en tid av både utmaningar och möjligheter. Vi kan konstatera att kyrkan har blivit mer synlig i det offentliga samtalet, vilket bidragit till ökat förtroende bland allmänheten.

Förtroendebaren som mäter allmänhetens förtroende visar att 47 procent av respondenterna har högt eller mycket högt förtroende för Svenska kyrkan. Svenska kyrkan beskrivs som årets raket i mätningen med en ökning på fem procent. Skillnaden mellan 2023 och 2025 är signifikant och förtroendet har ökat i alla grupper i samhället.

Det finns tecken på ett växande intresse för andliga frågor, särskilt bland unga, vilket märks i ökade inträden och stigande konfirmandtal. Samtidigt är det fortsatt ett nettotapp i medlemsantalet. En ny medlemsprognos visar att Svenska kyrkan år 2051 förväntas ha cirka 3,9

miljoner medlemmar, motsvarande 34 procent av befolkningen – en minskning från 5,5 miljoner (52 procent år 2023). Luleå stift förväntas minska sitt medlemstal från 334 479 (63,5 procent) till 227 446 (43 procent) under samma period. Den främsta orsaken är demografisk: fler medlemmar avlider än som tillkommer genom dop eller inträde. Prognosen betonar vikten av att nå unga och unga familjer, där det redan finns positiva signaler att bygga vidare på. Arbetet med kristen tro i nästa generation kommer att ha en avgörande betydelse för att den dystra prognosen inte ska bli verklighet.

En nyckelfråga för att nå de unga är Luleå stifts arbete med *Hållbarhet och klimat* – ett ansvar i vår tid och vår geografi. I Luleå stift är hållbarhetsfrågorna inte bara globala, de är också lokala, konkreta och nära. Med vår geografiska placering, våra naturresurser och församlingars engagemang har vi både möjlighet

och ansvar att bidra till en rättvis omställning. Svenska kyrkans färdplan för klimatet ger oss riktning, men det är i våra beslut som förändringen sker. Luleå stift arbetar aktivt för att minska klimatpåverkan i hela verksamheten. Det handlar om att fatta kloka beslut kring fastigheter, energianvändning, transporter och investeringar – områden där vi har direkt inflytande.

I vår roll som kyrka har vi ett särskilt ansvar att lyfta de djupare frågorna om människans plats i skapelsen. Genom gudstjänst, undervisning och samtal kan vi bidra till att skapa mening, hopp och engagemang i klimatfrågan. Genom Act Svenska kyrkan är vi med och stöder människor som drabbas hårdast av klimatförändringarna. Vårt engagemang sträcker sig bortom stiftsgränsen, men det börjar i våra egna beslut om solidaritet och ansvar.

Hållbarhetsfrågorna är inte ett sidospår, de är en integrerad del av vårt uppdrag som kyrka. Genom att ta ansvar i våra respektive roller bidrar vi till en trovärdig och långsiktig omställning, i tro på att varje människa har ett ansvar för skapelsen.

Svenska kyrkan har också tagit viktiga steg i samiskt försoningsarbete. Det finns en stark vilja att vara en aktör för fred, social sammanhållning och mänskliga rättigheter.

Luleå stift har en aktiv och mångfacetterad roll i Svenska kyrkans försoningsarbete med det samiska folket. Arbetet sker både genom konkreta insatser i samiskt kyrkoliv och genom deltagande i den bredare försoningsprocessen som Svenska kyrkan driver nationellt. Luleå stift främjar samiskt kyrkoliv genom flera initiativ. Det samiska konfirmationslägret, deltagande och medverkan i de samiska kyrkodagarna, som arrangeras vart fjärde år och med ekonomiskt stöd till församlingar till inköp av samiska liturgiska föremål, barnkörer och utbildning i samiska språk, är några exempel, Sagaställamat-dialoger är samtal som är centrala i försoningsarbetet och lyfter fram samisk teologi, kultur och andlighet som viktiga delar av kyrkans framtid.

Luleå stifts arbete med *Askel sovinthoon – steg för försoning* är en del av en pågående försoningsprocess som syftar till att belysa och bearbeta Svenska kyrkans historiska roll i arbetsstugeverksamheten i Norrbotten. Under hösten 2025 arrangerar Luleå stift tillsammans med Svenska Tornedalingars Riksförbund (STR-T) fyra temasamlingar i Tornedalen, där före detta elever och allmänheten bjuds in till samtal, teater, musik och föreläsningar. Syftet är att erkänna kyrkans ansvar, sprida kunskap till yngre generationer och skapa möten i ögonhöjd mellan olika aktörer. Biskop Åsa Nyström betonar vikten av att kyrkan erkänner de kränkningar som tidigare kyrkliga företrädare bidragit till, och att detta är ett viktigt steg i att bygga en mer rättvis och inkluderande kyrka.

På församlingsnivå märks en vilja till förnyelse och engagemang. Initiativ tas som stödjer unga vuxnas väg till tro och församlingarna i Luleå stift arbetar aktivt med klimatmål. Samtidigt finns utmaningar i form av minskande befolkning i vissa inlandskommuner, behov av kompetensförsörjning och att nå nya grupper i samhället. I ett stort och varierat stift som Luleå är samverkan mellan församlingar en nyckel till att förverkliga hållbarhet i den grundläggande uppgiften. Genom att dela erfarenheter, resurser och kompetens kan vi tillsammans stärka det lokala arbetet och skapa en gemensam riktning.

Svenska kyrkan i Luleå stift står inför en framtid där både hopp och ansvar går hand i hand. Det finns en positiv rörelse i form av ökat andligt intresse, fördjupat hållbarhetsarbete och ett växande engagemang bland unga. Samtidigt krävs fortsatt omställning, särskilt i hur kyrkan kommunicerar, organiserar sig och möter människor i livets alla skeden.

Med mod, samverkan och tro kan Luleå stift fortsätta vara en kyrka för hela livet – i glädje, sorg och vardag.

Dopet är en fest för livet och en tradition som är lika
fin oavsett om den som döps är ung eller gammal.
Foto: Kristin Lidell/Svenska kyrkan

Stärka församlingslivet

”Alla församlingar i Luleå stift ska ha förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften i sitt lokala sammanhang så att pastoral livskraft ger upphov till ett hållbart församlingsliv.”

Församlingsinstruktionen som gemensamt riktmärke

I församlingsinstruktionen kommer identitet och inriktning till uttryck. Utifrån lokala förutsättningar och traditioner, utmaningar och öppningar, görs prioriteringar för de kommande åren. Det grundläggande syftet att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen upprättas formuleras i det pastorala programmets betoningar och målsättningar.

Den nya vägledningen som betonar församlingen kommer att få genomslag allt eftersom under planperioden. Den betonar församlingen, bland annat genom att alla församlingar som samverkar i pastorat skriver fram ett pastoralt program för församlingen.

Gudstjänst

Gudstjänsten är utgångspunkten för en stor del av den verksamhet som bedrivs inom Luleå stift. Det sker utveckling inom flera av stiftets främjandeområden, i allt från barn och unga till

flerspråkighet. Gudstjänsten är en mötesplats som intar en särställning i kyrkan. Ett levande gudstjänstliv är en förutsättning för ett fungerande församlingsliv. Gudstjänsten är ett viktigt sammanhang för andlig fördjupning och undervisning. Kyrkomusiken, psalmsången och körerna betyder mycket för gudstjänstlivet. Arbetet med en ny psalmbok kan bli en inspirationskälla till att utveckla gudstjänstens musik.

Under planperioden ska en utbildning för kyrkovårdar genomföras, samt en för ideella medarbetare att leda gudstjänst. Webbinariet Predikofönstret genomförs regelbundet, där präster i stiftet bjuds in att fördjupa sig i frågor som rör predikans teologi och praktik.

Kyrkohandboken på minoritetsspråken meänkieli, finska, samiska och svenskt teckenspråk ger möjligheter att realisera ett flerspråkigt gudstjänstliv i kyrkan. I samverkan med församlingar i både Norrbotten och Västerbotten utvecklar stiftet möjligheterna för teckenspråkiga att få tillgång till teckenspråkiga gudstjänster.

Lärande och undervisning

Viktiga arbetsområden är barn- och ungdomsverksamhet, konfirmandarbete, kultur- och kyrkorumspedagogik, flerspråkigt arbete och metoder för vuxna som tar sin grund i de bibliska berättelserna. Genom olika fortbildningsinsatser och nätverk vill stiftet stödja församlingarna att utveckla mötesplatser där kristen tro och kristet liv kan födas och fördjupas. Då skapas möjligheter att upptäcka sin kallelse både i vardagens uppgifter och i församlingen. Kristen gemenskap skapas och fördjupas.

Tillsammans med församlingarna och Svenska Kyrkans Unga i Luleå stift utvecklar stiftet arbetet med unga ledare. Målet är att ge barn och unga en kristen identitet, finna och fördjupas i kristen tro, stärka församlingarna i arbetet med barn och unga samt ta tillvara de ungas engagemang. Det är framför allt ett viktigt bidrag till barns rätt till andlig utveckling. Ett fungerande barn- och ungdomsarbete är också en viktig grund för framtida rekrytering och kompetensförsörjning.

Arbetet med att ge unga vuxna plats i kyrkan fortsätter liksom arbetet om hur kyrkan ska vara relevant och närvarande i deras liv. Biskopens råd med unga vuxna är en viktig kraft i arbetet, liksom nätverkande för medarbetare i stiftet. Särskilt viktigt är det att stödja unga vuxna medarbetare i församling. Under året planeras bland annat fördjupningshelg och pilgrimsvandring samt en möjlighet att samlas under ledning av biskopen vilket skulle främja arbetet. Det bidrar till en inifrånkraft för församlingens fortsatta arbete för och med unga vuxna. I dagsläget saknas verksamhet som riktar sig till unga vuxna i de flesta församlingar i stiftet. Unga vuxna upplever att det är svårt att få bli ideell medarbetare. Det behöver finnas en mylla för unga vuxna att vara, växa och utvecklas i, både i perspektivet för deras tro och liv samt för rekrytering. Hur ska man kunna se sig själv arbeta i en kyrka, där man varken rymmer eller behövs? Arbetet med Trainee-program, som inleddes 2025 fortsätter. Ett program där unga vuxna får möjlighet att göra praktik i församling och pröva sin kallelse.

Luleå stift fortsätter att aktivt arbeta i linje med programmet Lärande och undervisning, som kyrkomötet initierade 2019. Programmet är en kraftsamling för hela Svenska kyrkan med am-

bitionen att kunskapen om och förtrogenheten med kristen tro ska öka och fördjupas hos såväl vuxna som barn, unga och unga vuxna. En nationell digital resursbank har byggts upp där framför allt församlingar kan dela tips och idéer med varandra. I resursbanken kan man söka på bland annat åldersgrupp, metod eller innehåll. En inventering med syfte göra en satsning på lärande, undervisning och mission, för såväl vuxna och unga vuxna, som barn och ungdomar, i Luleå stift kommer ske

Biskopsmötet har initierat satsningen "Kristen tro i nästa generation" med syfte att på bred front och på olika sätt möjliggöra för barn, ungdomar och unga vuxna att finna och växa i tro, samt finna gemenskap och vägar till delaktighet i kyrkan. De kommande åren planeras därför flera olika satsningar, nationellt och i stiftet, som kan skapa förutsättningar för detta.

Engagemang och delaktighet

Alla medarbetare i Svenska kyrkan – anställda, förtroendevalda och ideella – är delaktiga i uppdraget att gestalta Svenska kyrkans tro och liv. Att skapa sammanhang som rymmer möjlighet till engagemang, delaktighet och gemenskap är därför avgörande för Svenska kyrkan. Kyrkan behöver röra sig från att primärt vara en organisation där anställda producerar verksamhet till att bli just sammanhang där uppdraget bärs gemensamt. Under planperioden kommer insatser att genomföras, som stärker förståelsen av att vara kyrka tillsammans. Bland annat genom att på bred front möjliggöra för församlingar att använda sig av metodmaterialet *Spår av idealitet* som arbetats fram av Ideellt forum i Svenska kyrkan där Luleå stift är en av huvudmännen. Utbildningar för förtroendevalda kommer också ske då ny mandatperiod påbörjas.

För att främja internationellt engagemang har Luleå stift tillsammans med flera andra stift anställt inspiratörer för Act Svenska kyrkan i ett tvåårigt projekt finansierat av nationell nivå. Under planperioden sker därför en satsning på att höja kunskapen kring Act Svenska kyrkans arbete, få i gång lokala internationella grupper samt höja anslag och kollekter. Det internationella arbetet bedrivs genom det Globala rådet, nära arbetet med klimat och hållbarhet samt flykting- och integration.

Diakoni och själavård i samverkan

Diakoni uttrycker kristen tro genom kärlek, omsorg och solidaritet med människor och hela skapelsen. Diakoni som förhållningssätt behöver genomsyra församlingens liv och verksamhet. Diakonins inriktning behöver vara både inåt, in i församlingens gemenskap, och utåt i uppdraget att vara med och skapa ett gott samhälle. Ett gott samhälle är socialt, ekonomiskt, ekologiskt och andligt hållbart. Det präglas av omtanke, tillit och alla människors lika värde. Det är en del av vår gudstjänst och tjänst åt människor.

Den kristna kyrkans uppgift är bland annat att ha särskild omsorg om de utsatta, – de som har små eller inga möjligheter att själva hävda sina rättigheter. Detta uppdrag har kyrkan under historiens gång utfört på många sätt. Omsorgen om de utsatta har i alla tider varit ett av kyrkans kännetecken och är det fortfarande.

De diakonala behoven och den diakonala verksamheten växer. Församlingarna möter ständigt nya utmaningar. Luleå stift fortsätter utveckla det strategiska arbetet för att stärka församlingarnas möjligheter att arbeta diakonalt på nya och kreativa sätt för att möta vår tids utmaningar.

Stiftet fortsätter att utveckla stödet till församlingarnas diakonimedarbetare med utbildningar som anpassas efter behov. Fortsatt satsning på första hjälpen-stöd i psykisk hälsa för unga och äldre. Den sedan tidigare etablerade mötesplatsen Diakonala rummet har kompletterats med ytterligare ett lärandeforum för att möjliggöra gemensamt lärande och delande av erfarenheter på ett flexibelt sätt.

Barnkonsultationer och utbildningen Själavård för unga fortsätter och arbetet med barnkonsekvensanalys utvecklas. Stiftets arbete för barn och unga i behov av särskilt stöd fortgår. Regnbågsnyckeln erbjuder församlingar som önskar fördjupa sig i hbtq-frågor.

Arbetet med andlig fördjupning fortsätter utvecklas, bland annat genom retreatar och stiftets pilgrimsarbete tillsammans med pilgrimsnätverket i Luleå stift.

Samarbetet med Asylrättscentrum fortsätter för att tillgängliggöra juridisk rådgivning till församlingarna i flykting- och asylrättsärenden. Lokala utbildningstillfällen inom arbetet med social hållbarhet kommer att genomföras. Utifrån ett rättighetsbaserat arbetssätt kommer frågorna om barns delaktighet att lyftas och fördjupas inom flera av stiftets främjande områden.

Själavård i samverkan beskriver det som tidigare benämnts institutionssjälavård. Det sker på någon annans arena i samverkan med annan aktör och ofta i ett ekumeniskt arbetslag. Uppdraget vilar i vistelsebegreppet, att församlingen har ansvaret för den kyrkliga verksamheten inte bara för sina medlemmar utan för alla som vistas i församlingen tillfälligt eller under en längre tid, samt som en del av den grundläggande uppgiften. Därför tar församlingar ansvar för sjukhussjälavård, kriminalsjälavård, militärsjälavård och universitetskyrka. Stiftet lämnar visst ekonomiskt stöd och finansierar även samordningsfunktioner för sjukhussjälavården, kriminalsjälavården och universitetskyrkan.

Den militära själavården har en lång historia i Luleå stift. Kyrkan är en självklar del i förbandens krishantering, men också i utbildningen av rekryter och anställda när det gäller frågor som handlar om religionens betydelse, liv och död, krisstöd samt reflektion kring frågor vad det vill säga att vara människa.

Tillsammans med nationell nivå och övriga stift ansvarar stiftet för att bemanna telefonjourerna, jourhavande präst och sverigefinska telefonjouren Papu, då de ger möjlighet till själavård när församlingarna inte har öppet.

För att nå uppsatta mål i *Svenska kyrkans färdplan för klimatet* behöver både stiftsorganisationen, församlingar och pastorat arbeta tillsammans för att skapa beteendeförändring och hitta klimatsmarta lösningar. I Bureå församling har man till exempel valt det miljövänligare alternativet HVO istället för diesel i samband med borrning av bergvärme. Detta minskar församlingens koldioxidutsläpp med åtta ton årligen och energiförbrukningen väntas minska med 73 procent. Foto: Annika Selin/Luleå stift.

Ekumenik och teologi

De förändringar som församlingar i Luleå stift står inför i form av närmare samverkan inom kontrakten och i vissa fall nya pastoratsbildningar, kräver teologisk reflektion, inte minst i frågor om kyrkosyn. Under 2026 kommer såväl anställda som förtroendevalda och andra församlingsaktiva att erbjudas tillfällen till fördjupning och reflektion. Stiftet står också under våren värd för det nord-nordiska prästmötet, till vilka våra lutherska grannstift i norr inbjuds för gemensamma teologiska samtal. Den nya svenska översättning av Nya testamentet, som kommer ut under året, kommer att uppmärksammas i teologisk fortbildning av olika slag.

2025 firades som det ekumeniska året i samverkan med Sveriges kristna råd och en rad ekumeniska evenemang genomfördes såväl nationellt, på stiftsnivå som lokalt. Att fortsätta stärka och uppmuntra lokalt ekumeniskt arbete blir en viktig uppgift för Luleå stift under 2026. Stiftets medlemskap i Nordkalottens kyrkliga nätverk bidrar till ekumeniskt arbete över gränserna och är centralt för stiftets åtaganden i relation till försoningsprocesserna med det samiska folket och med tornedaling-

ar, kväner och lantalaiset. Vänstiftsrelationen med Norwich stift har de senaste åren medfört många kontakter. Besök är inplanerade också under kommande år. En förnyad kontakt har tagits med den lutherska kyrkan i Liberia och kommer förhoppningsvis att kunna återupptas och fördjupas under 2026.

Kompetensförsörjning

För att församlingarna i Luleå stift ska ha kraft att bära sitt uppdrag behöver vi fortsätta arbeta målmedvetet och långsiktigt med kompetensförsörjningen. Rekrytering, en hållbar arbetsmiljö och stöd till ledare och medarbetare är grundpelare i detta arbete. Det är en tid med såväl prästbrist som utmaningar att rekrytera inom andra profilyrken och ökade krav på förvaltning som pressar organisationen. Samtidigt är det en tid av möjligheter, där vi kan tänka nytt, samla kraft och gemensamt bygga en framtid där församlingarna växer i sitt uppdrag och kan vara kyrka lokalt med livskraft, uthållighet och en tydlig kallelse som berör fler.

Rekryteringsstöd för kyrkoherdar och församlingsherdar är ett konkret sätt att avlasta församlingarna och samtidigt fortsätter vi att

arbeta för att väcka och bekräfta kallelsen till tjänst i kyrkan både hos blivande medarbetare och hos ideella. Det sker bland annat genom satsningar på traineeprogram och arbetshandledning som en naturlig del av vardagen. Glädjande är att det just nu är många som visar intresse för att bli präst i Svenska kyrkan.

Kompetensförsörjning handlar om mer än rekrytering. Det handlar också om att skapa delaktighet och bygga en kultur där människor vill bidra och växa. Goda relationer med arbetstagarorganisationerna bidrar till trygghet, tillit och ger oss kraft att tillsammans forma framtiden. Under det senaste året har detta arbete förstärkts och utvecklats genom stiftets nätverk för arbetstagarorganisationerna, där vi möts för dialog, fångar upp frågor i ett tidigt skede och prövar lösningar tillsammans.

En hållbar arbetsmiljö är mångfacetterad och rymmer det fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljöarbetet. Den digitala arbetsmiljön, med fungerande system och arbetssätt som stödjer uppdraget, blir allt viktigare – liksom det existentiella, att människor ska kunna känna mening, sammanhang och hopp i sitt arbete. Genom att vidareutveckla stödet inom kompetensförsörjning, HR och arbetsmiljö tar vi viktiga steg mot en mer sammanhållen helhet där HR är en naturlig del av kompetensförsörjningen och av församlingarnas framtidsbygge.

Vägen framåt handlar därför om att bygga strukturer som stärker både arbetsmiljö och ledarskap. En god arbetsmiljö är inte bara ett mål i sig, utan en förutsättning för församlingens livets bärkraft.

Beredskapsplanering

Svenska kyrkan vilar på en tro på en närvarande Gud också i det allra svåraste. Kyrkan har språk och riter som kan uttrycka det ofattbara. Personalen har erfarenhet av att möta människor i svåra situationer och kan sätta ord på förtvivlan och sorg. Kyrkan har också gudstjänstrum och andra lokaler där människor kan samlas. Svenska kyrkan ska ha beredskap för verksamheten under kris och, ytterst, krig. Luleå stift är den samverkande parten med andra aktörer på regional nivå, som länsstyrelser, polis, sjukvård och försvarsmakt. Den konkreta beredskaps- och totalförsvarsplaneringen kommer de närmaste åren att handla mycket

om att genomföra verksamhetsanalyser för att säkerställa förmåga att genomföra verksamhet även under störda förhållanden.

Hållbar utveckling, klimat, människa – kommande generationer

Som kyrka är vi kallade att älska våra medmänniskor. Människovärdesprincipen och förvaltarstankens tanken ligger till grund för hela Svenska kyrkans verksamhet och återspeglas även i begreppet om en hållbar utveckling – som innefattar fyra dimensioner: den ekologiska, ekonomiska, sociala och existentiella. Alla dimensioner hör ihop och förutsätter varandra. Vi kan inte skapa en social och existentiell välfärd på en planet utan fungerande ekosystem – men inte heller utan en långsiktigt balanserad ekonomi. Det pågående klimatnödläget innebär reella hot inom alla fyra dimensioner, där barnperspektivet står i centrum.

Stiftsorganisationens arbete med hållbar utveckling kommer under perioden 2025–2027 ske inom ramen för och med etappmålen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet, etapp 2. Arbetet ska samplaneras i de verksamheter inom stiftsorganisationen som berörs av målen i färdplanen.

Att arbeta med etappmålen inom Färdplan för klimatet innebär exempelvis att Luleå stift ska arbeta aktivt för klimaträttvisa, initiera och delta i samtal om värderingsförändringar – men även verka för fossilfria transporter samt utveckla arbetet kopplat till krisberedskap.

Utifrån en kristen livssyn i klimatnödlägets tid finns vägar framåt som förenar sakkunskap med ett starkt hopp. Ur *Ett biskopsbrev om klimatet*: "Vårt engagemang börjar inte nu och stannar inte här. Vårt engagemang kommer att fortsätta eftersom vi vet att de närmaste åren är helt avgörande för mänsklighetens möjlighet att hejda klimatförändringen."

Under 2025 har stiftet fått i uppdrag från nationell nivå att etablera en hållbarhetsnod med fyra tjänster för att stödja etapp 2 i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Två tjänster avser stöd inom mobilitet/transport

samt konsumtion/upphandling i samverkan med Härnösands stift. En tjänst avser en nationell klimatsamordnare och en tjänst är organiserad under enheten kommunikation.

Visitationer, dialog, främjande och lärande

I biskopens roll ingår att genomföra visitationer. En visitation syftar till att ge biskopen och stiftet en fördjupad inblick i hur det lokala församlingsslivet kommer till uttryck. Visitationen har som utgångspunkt att pastoral livskraft bygger på att det finns organisatorisk, demokratisk och ekonomisk bärkraft i verksamheten.

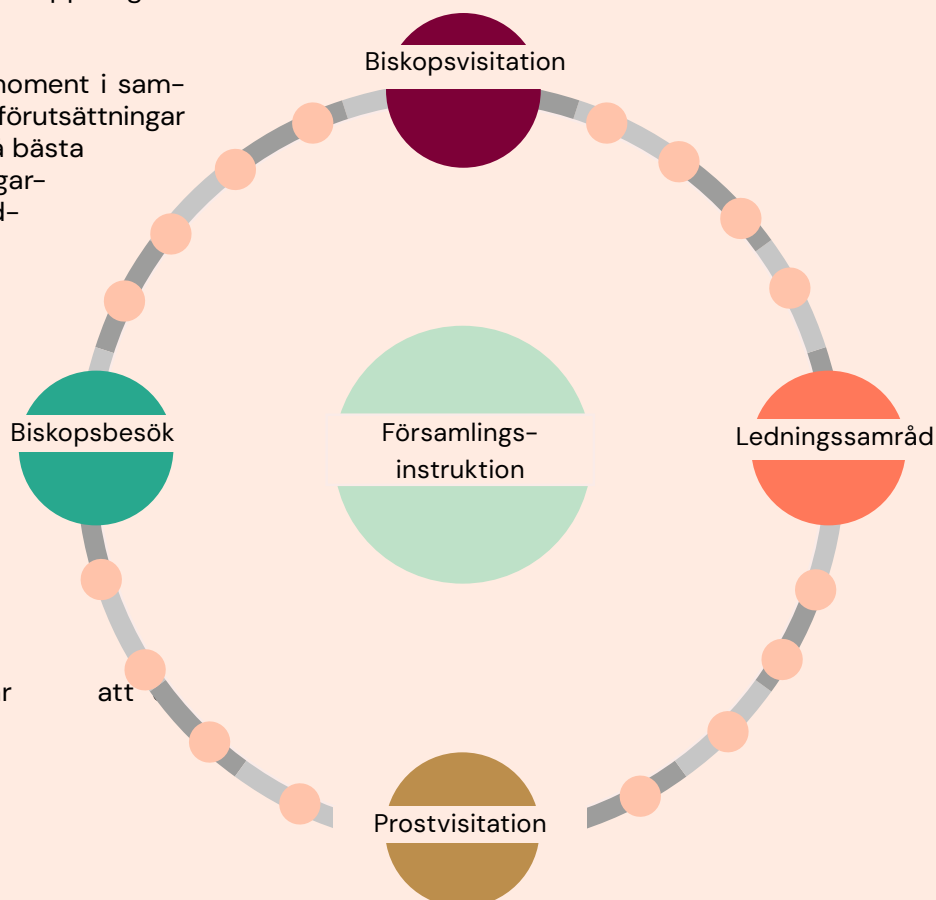
Biskopen och stiftsorganisationens medarbetare har regelbunden kontakt med församlingarna och pastoraten. Dialogen har, förutom mer spontana och tillfälliga möten, fyra fasta "moment": biskopsvisitation, ledningssamråd, prostvisitation och biskopsbesök. Hela samverkansmodellen kan ses som ett uttryck för biskopens visitationer. De formella visitationerna sker antingen av biskopen eller av prost på uppdrag av biskopen.

Det är 2–3 år mellan varje moment i samverkansmodellen som skapar förutsättningar för stiftsorganisationen att på bästa sätt kunna stödja församlingarna. Biskopsbesöket och ledningssamrådet återknyter till tidigare genomförda visitationer och berör aktuella frågor. Genom visitationen kan goda exempel lyftas till andra församlingar som inspiration. Vid stora utmaningar kan samtal om nya och mer djupgående samverkansformer behöva inledas.

Under planperioden kommer samverkansmodellen att utvecklas. Inriktningen är

olika momenten dels ska få tydligare koppling till stiftets övergripande målbild, dels att momenten ska få tydligare koppling sinsemellan samt att mål och syfte med varje moment ska tydliggöras. I ett led att utveckla stiftets förvaltningstillsyn kommer det momentet att brytas loss från samverkansmodellen. Målbilden är att utöva tillsyn på ett kontrakt per termin (halvår) vilket innebär att underlaget för biskopsvisitation/prostvisitation aldrig är äldre än tre år. Den ekonomiska och demokratiska bärkraften kommer alltid att genomlysas och vara aktuell vid dessa besök.

Samverkansmodellen nedan illustrerar stiftets regelbundna kontakt med församlingar och pastorat. Utöver fyra fasta "moment" sker även inplanerade samt spontana möten.

Samiskt kyrkoliv

Svenska kyrkan har åtagit sig att under den kommande tioårsperioden främja samiskt kyrkoliv genom att använda och synliggöra de samiska språken i församlingens gudstjänster och verksamhet, synliggöra samisk andlighet och kyrklig tradition samt stärka samiska barns och ungas livsmod, identitet och andliga utveckling. Svenska kyrkan har också åtagit sig att öka kunskapen om kyrkans agerande och delaktighet i övergrepp mot samerna och konsekvenserna av detta, likaså förbättra kunskapen om och respekten för urfolksrättens principer i Svenska kyrkan och i resten av samhället, samt utveckla former för samers delaktighet och inflytande. En handlingsplan för genomförandet är framtagen på nationell nivå och kyrkostyrelsen avsätter fyra miljoner kronor per år för arbetet.

Luleå stift vill i samverkan med församlingar inom stiftet stärka det samiska kyrkolivet enligt de intentioner som beskrivs i handlingsplanen. Stiftets samiska nätverk för samiskt kyrkoliv består av församlingsmedarbetare med samiskt ursprung eller starkt samiskt intresse. De är viktiga medarbetare i stiftets utvecklingsarbete i främjandet av samiskt kyrkoliv.

Arbetet och dess möjligheter och utmaningar synliggörs i stiftets ordinarie arbete med

utbildningar och fortbildningar. Riktade utbildningsinsatser görs vid behov. Stiftet finns också med och stödjer och uppmuntrar lokala initiativ i församlingarna som syftar till att utveckla samiskt kyrkoliv. Stiftet genomför årligen samiskt konfirmandläger i samverkan med Härnösands stift.

Askel sovinthoon – Steg för försoning

Slutbetänkande från sannings- och försoningskommissionen för tornedalingar, kväner och lantalaiset överlämnades till regeringen, Svenska Tornedalingars Riksförbund-, Tornionlaaksolaiset (STR-T) och ungdomsförbundet Met Nuoret den 15 november 2023. Efter detta inbjöd ärkebiskop Martin Modéus tillsammans med Luleå stifts biskop Åsa Nyström minoritetsrepresentanter från STR-T och Met Nuoret till två dialogmöten för att diskutera förutsättningar, behov och möjliga åtgärder för att hitta former för fortsatta arbete enligt kommissionens rekommendationer för Svenska kyrkan. Dessa dialogmöten har resulterat i en samverkansarbetsgrupp mellan Svenska kyrkan och minoriteten.

Samverkansgruppens ambition är att identifiera konkreta insatser på kort sikt och på längre sikt tillgängliggöra och sprida innehållet i betänkandet.

Näveraskar med kvarlevor från 23 personer när de återbördades till Akamella ödekyrkogård.
Foto: Emma Berkman/Luleå stift.

En på kort sikt konkret insats är Askel sovint-hoon – Steg för försoning, en process som är särskilt riktad till de personer som bott i arbetsstugor. Fyra arrangemang med temat arbetsstugor har genomförts på orter i Tornedalen där det har funnits arbetsstugor. (Karesuando, Kihlangi, Tändendö och Karungi).

På lång sikt ska arbetet i samverkansgrupp resultera i ett förslag till handlingsplan som sedan ska presenteras för kyrkostyrelsen.

Återbördande av mänskliga kvarlevor

Under de senaste åren har ett antal återbördanden av samiska kvarlevor skett till gravplatser inom stiftet, från olika akademiska institutioner i både Sverige och Finland. Denna typ av återbördanden lär fortsätta ske med viss frekvens under de kommande åren. Under 2025 var stiftets kostnader för dessa processer mycket små, eftersom regeringen genom Riksantikvarieämbetet utlyste "bidrag för återlämnandeprocesser" som aktörer i det samiska civilsamhället kunde söka. I skrivande stund

finns ingen information om huruvida ett liknande bidrag kommer att utlysas för 2026. Om så sker lär Luleå stifts behov av allokerade medel vara försumbart. Om så icke sker bör någon form av beredskap finnas för att stötta lokala församlingar. Under 2025 har stiftsadjunkten för samiskt kyrkoliv satt ihop ett informationsmaterial för att underlätta för de lokala församlingarna att genomföra denna typ av process utan stiftets omedelbara inblandning.

Akamella

Under år 2024 återbegravdes 23 kranier i Akamella ödekyrkogård. Det har kommit till kännedom att det finns två kranier kvar som behöver återbegravas. Ett kranium som funnits i Uppsala universitetsmuseum, Gustavianum, har redan återlämnats till STR-T och finns i Pajala församlings förvar. Ett kranium finns i Uleåborgs universitet i Finland. Det kraniet behöver begäras tillbaka. Ett minnesmärke för återbegravningen har beställts. Det planeras att återbegravning och avtäckandet av minnesmärket kan ske under hösten 2026.

Avlasta församlingar och pastorat

Kommunikationsstöd

Kommunikationslandskapet förändras snabbt. Digitala plattformar, ny teknologi och förändrade medievänor påverkar hur människor söker information och bygger relationer. För Svenska kyrkan innebär detta ett ökat behov av att vara lyhörd, flexibel och följa med i utvecklingen för att fortsatt vara en närvarande röst i människors vardag. Förväntningarna på tillgänglighet, tydlighet och igenkänning ökar – vilket ställer krav på samordnad, professionell och strategisk kommunikation. Inom stiftets arbete är IT-samordning en växande del, där behovet av tekniskt stöd ökar i takt med digitalisering och nya krav på säkerhet och effektivitet.

Kommunikationsinsatserna inom Luleå stift omfattar både intern och extern kommunikation. Arbetet stödjer stiftsorganisationens löpande verksamhet samt särskilda uppdrag såsom ändamålsenlig struktur, färdplansarbetet och prästlönetillgångarna. Samtidigt ges stöd till församlingar och pastorat med fokus på utveckling, samordning och gemensam synlighet i samhället. Utifrån Stiftsstyrelsens uppdrag att möta behovet hos församlingar med begränsade resurser, har ett särskilt stödpaket utvecklats. Det innehåller insatser inom webboptimering, grafisk produktion och utbildning, och syftar till att säkerställa att medlemmar känner igen Svenska kyrkan som avsändare och får en likvärdig kommunikation, oavsett var i landet de befinner sig. Stödpaketet ger också medarbetare förutsättningar att använda kyrkans digitala verktyg för att arbeta säkert, smart och effektivt.

Samverkan med Umeå pastorat fortsätter under 2026, där pastoratet stödjer församlingar inom sitt kontrakt. Under kommande period är inriktningen att stiftet vidareutvecklar sin materialbank och undersöker olika former av kommunikationsstöd – exempelvis stödpaket, samverkan och kontraktshubbar – för att möta varierande behov.

Kommunikationsarbetet inom stiftet ska bidra till en effektiv och trygg organisation som stärker medarbetare och chefer i sina uppdrag och gör kyrkan synlig i det lokala samhället. Samtidigt står stiftet inför flera utmaningar inom områden som rekrytering, hållbarhetsfrågor, samverkan mellan församlingar, krisberedskap och teknisk utveckling – inte minst AI. Dessa förändringar kräver en ökad kommunikativ förmåga och ett strategiskt förhållningsätt för att möta framtidens behov.

Kommunikation är en integrerad del av stiftets gemensamma arbete för att bära kyrkans uppdrag. I en tid av snabb förändring och ökade krav är det viktigare än någonsin att vi som kyrka är närvarande, tydliga och igenkännbara. Genom att bygga upp kommunikativa strukturer och stöd i hela stiftet skapar vi förutsättningar för att varje församling ska kunna vara en plats där hopp, tro och gemenskap får ta form. När vi berättar om kyrkans liv och verksamhet, om gudstjänst, omsorg och engagemang, gör vi det inte bara för att informera – utan för att inbjuda, inkludera och visa på Guds närvaro i världen. Tillsammans är vi Svenska kyrkan.

Fastighet, kulturarv och begravningsverksamhet

Arbetet med fastighets- och kulturarvsfrågor innefattar råd och stöd till församlingar och pastorat. Inom verksamheten sker ett fortsatt fokus på stöd kopplat till strategiska lokalför-sörjningsfrågor, stöd i planering och genomförande av åtgärder samt fortsatt utveckling av stiftets arbete med kyrkoantikvarisk ersättning.

I likhet med kommunikationsområdet efterfrågas alltmer konkret operativt stöd. Exempelvis kopplat till projekt och då i synnerhet sådana som rör kyrkobyggnader vilka medför krav på tillstånd och bidragsansökningar. Inriktningen är att under perioden öka det operativa stödet kopplat till sådana projekt. På vilket sätt och i

vilken takt behöver analyseras och vara föremål för dialog med församlingar och pastorat. Redan under 2025 förstärktes området kulturarv och antikvarisk rådgivning med en byggnadsantikvarie.

Stiftsorganisationen har under senare år ett ökat fokus på begravningsverksamheten. Som en del i detta förs samtal med bland annat tre krematoriehuvudmän: Luleå domkyrkoförsamling, Skellefteå pastorat och Umeå pastorat. Dessa huvudmän har en samverkan sinsemellan och erbjuder sig att kunna vara en tillgång för hela stiftet. Inriktningen under perioden är att bidra till att dessa huvudmän kan bli gemensamma resurs- och kompetenscenter till förmån för övriga begravningshuvudmän inom stiftet. Stiftet kommer under perioden att förstärka området med en tjänst riktad mot samordning av begravningsverksamhet.

Kyrklig administration

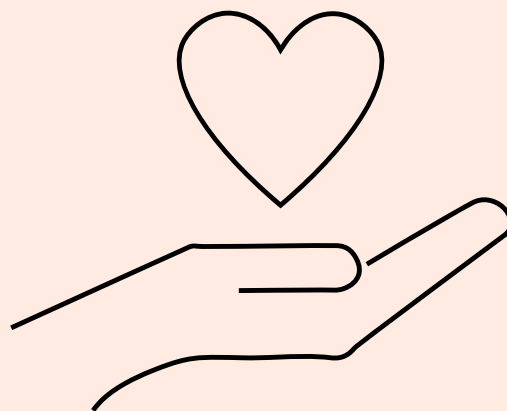
I församlingar och pastorat finns en stor mängd administrativa arbetsuppgifter. Stiftets stöd kopplat till området har historiskt i stor utsträckning skett i form av fortbildning kopplat till regelverk, processer och system. Stiftsorganisationens förvaltningstillsyn visar på tydliga utmaningar kopplat till administrationen. Det finns en bred samsyn mellan stiftsstyrelse och kyrkoherdarna att det är angeläget att stiftet utökar stödet kopplat till kyrklig administration och att stiftets stöd i större utsträckning sker genom att stiftet övertar olika typer av arbetsuppgifter.

En del i det operativa stödet kopplat till området är att stiftet finansierar den telefoniservice församlingar och pastorat är anslutna till. Verksamheten utförs sedan 2024 av Uppsala stift. Stiftet tillhandahåller även kostnadsfritt den lagstadgade funktionen av dataskyddsombud. Kopplat till området revision finns sedan 2024 ett ramavtal upphandlat av stiftet där församlingar och pastorat på ett enkelt sätt kan få en kostnadseffektiv och professionell yrkesrevision. Stiftet erbjuder även kostnadsfria intyg inför rekvisering av kyrkoantikvarisk ersättning.

Från och med 1 januari 2025 övergick Ekonomiservice i Luleå stift till Svenska kyrkans nationella nivå. Luleå stifts verksamhet blev därmed grunden för etableringen av ett nationellt Ekonomiservice. Totalt är 27 av stiftets 33 församlingar och pastorat anslutna till Ekonomiservice. Stiftsstyrelsen kommer även fortsatt att ge stöd till nyanslutning till de församlingar och pastorat som ännu inte är anslutna.

Stiftsstyrelsen har under 2024 beslutat att inrätta Luleå stifts arkivcenter. Denna verksamhet kommer byggas upp under perioden genom att fler och fler församlingar deponerar olika typer av arkiv hos arkivcentret. Sedan 2025 har Umeå pastorat för stiftets räkning hanterat frågor kopplat till kyrkobokföring, IT-system och diarieföring, vilket de fortsätter även under kommande period. I detta ingår exempelvis att via en funktionsbrevlåda genomföra uppdrag inom områdena åt församlingar/pastorat och att ansvara för utbildning.

En analys ska göras av möjligheten att stödja i arbete kopplat till beredskap, exempelvis om stiftet kan överta viss administration kopplat till krigsplaceringar. Även arbetet med färdplan för klimatet kan ge kunskap om uppgifter som med fördel skulle kunna utföras gemensamt för många församlingar inom ramen för stiftets ansvar. Ett viktigt perspektiv under perioden är att hitta samverkansformer där stiftet tillsammans med resursstarka församlingar och pastorat kan utveckla konkret stöd till förmån för hela stiftet.

Ändamålsenlig struktur

”Alla församlingar i Luleå stift ska ha förutsättningar att utföra den grundläggande uppgiften i sitt lokala sammanhang så att pastoral livskraft ger upphov till ett hållbart församlingsliv.”

Stiftsstyrelsen tog i december 2024 ett kraftfullt inriktningsbeslut som ska medverka till långsiktig pastoral livskraft och ändamålsenlig struktur i Luleå stift. Stiftskansliet har fått uppdraget att arbeta för ökad samverkan inom Luleå stifts kontrakt. Beslutet innebär också en intensifiering av arbetet med att utveckla processer för att stärka samarbete mellan kyrkoråd och församlingsråd, för att utveckla ledarskapet för kyrkoherde och ledare i pastoratens ingående församlingar.

Luleå stift vill främja ett levande församlingsliv och betonar församlingen som den grundläggande enheten i kyrkan. Detta har en teologisk botten men vilar också i tron att kyrkligt engagemang för de allra flesta människor primärt är lokalt. Det är dock tydligt att det långsiktiga saknas bärkraft i många församlingar och att samverkan i pastorat på sikt är den väg fler behöver gå. På några platser i stiftet bedöms frågan om strukturförändring vara brådskande.

I nuvarande läge är det viktigt att Svenska kyrkans resurser fördelas så att det mesta möjliga går till den kärnverksamhet som direkt berör församlingsborna. Om församlingarna hjälps åt med vissa kompetens- och resurskrävande uppgifter, exempelvis administration och förvaltning, ökar möjligheterna att satsa mer på gudstjänstliv, diakoni, barn- och ungdomsverksamhet.

Luleå stift står inför en strukturell omställning där syftet är att bevara det lokala engagemanget och ansvarstagandet samtidigt som

det skapas större administrativa enheter för att klara ekonomiska, kompetensmässiga och organisatoriska utmaningar. Olika scenarier har tecknats men riktningen att kontrakten i framtiden är den primära samverkansytan har blivit allt tydligare. Stiftsstyrelsens beslut delar in kontrakten i olika etapper. Under planperioden kommer därför olika framtidsdagar och dialoger ske runt om i stiftet för att på bästa möjliga sätt söka vägar till gemensam förståelse och hur samverkan ska formuleras.

Tidigare utvärderingar visar att stöd och utbildning behövs för att genomföra förändringsarbetet. Hur stödet ska se ut bör arbetas fram i nära samverkan med församlingarna/pastoratet. Stödet ska riktas till både förtroendevalda och medarbetare.

Församlingarnas samverkan i Luleå stift är avgörande för att möta de gemensamma utmaningarna. Det säkerställer att Svenska kyrkan kan finnas och verka i hela stiftet, inte bara lokalt i den egna församlingen. Genom att dela resurser, kompetens och erfarenheter kan församlingarna avlasta varandra, stärka kvaliteten i verksamheten och frigöra mer kraft till kärnuppgifterna – gudstjänst, undervisning, diakoni och mission.

En formaliserad samverkan tydliggör det gemensamma ansvaret och bygger på solidaritet, där varje församling bidrar till helheten och ser sitt arbete som en del av Svenska kyrkans övergripande mål att vara en närvarande och levande kyrka för alla människor i hela stiftet.

Barnperspektiv

Barns kunskaper och erfarenheter utvecklar och berikar Svenska kyrkan. Att ta hänsyn till barnets perspektiv bidrar till helhetssyn och identitetsskapande och vi bör också komma ihåg att barn har något unikt att ge kyrkans gemenskap.

Barns särskilda behov är angelägna att lyfta fram vilket sker i de barnkonsekvensanalyser som ska ske inför varje beslut som fattas på olika nivåer. Utgångspunkten för analysen är artiklarna 2, 3, 6, 12, 23 och 30 i FN:s konvention om barnets rättigheter. Utifrån aktuella omvärldsbeskrivningar har fyra särskilda utmaningar identifierats:

Mötesplatser för barn och unga

Anställda och ideella medarbetare är viktiga resurser i utmaningen att skapa meningsfulla mötesplatser för alla åldersgrupper. Målet är att barn och unga ska få känna större tillhörighet i församlingslivet samt bli mer förankrade i kristen tro såväl som få fördjupa sig i ledaruppdrag. Därför behöver dopet och dopuppföljning lyftas fram som en viktig framtidsfråga samt betydelsen av konfirmationen och uppföljning efter den. Kompetent personal både teologiskt och pedagogiskt behövs för att säkra en god kvalitet på lärande samt undervisning barn och unga får i församlingen. Vikten av samordning och samarbete mellan församlingar, kommuner och andra organisationer behövs för att skapa trygga platser för barn och unga. I all rekrytering vill stiftet stödja församlingarna i att anställa personer med adekvat utbildning för kyrklig tjänst.

Diakoni

Alla barn har rätt till samma förutsättningar att delta i Svenska kyrkans mötesplatser oavsett bakgrund eller levnadsstandard. Den psykiska ohälsan ökar bland barn och unga (källa: Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF). Alla medarbetare i Svenska kyrkan har i uppgift att skapa förutsättningar för barn och unga att stärka sin självkänsla samt anmäla när det finns misstanke om att barn far illa. Enligt Rädda barnen och Försäkringskassan har den ekonomiska situationen hos ett ökande antal familjer blivit allt mer ansträngd. Detta påverkar barn och unga på många olika sätt. Samtal med församlingarna kommer att ske om vikten av kostnadsfria mötesplatser för barn och unga. En öppenhet för mångfald skapar förutsättning för en heterogen församling.

Genom samverkan mellan församlingsbor och medarbetare i Svenska kyrkan ges möjligheter till bland annat kulturellt och språkligt utbyte, vilket motverkar bland annat rasism. Människor behöver utrymme att berätta sin livshistoria. På läger och andra mötesplatser kan föräldrar, barn och unga få möjlighet att tala om sin situation och sätta ord på det de har varit med om. Utmaningar i våra församlingar, exempelvis stadsomvandling samt kriminalitet som går längre ner i åldrarna, kräver pedagogiska och diakonala insatser vilket stiftet behöver tillhandahålla olika stödinsatser för.

De nationella minoritetsspråken

Många barn som tillhör de nationella minoriteterna och det svenska teckenspråket riskerar att förlora en viktig länk till sina historiska rötter och sin kulturella identitet i och med det förlorade språket. För att minoritetsspråken inte ska gå förlorade behöver barn med olika språk synliggöras. Användandet av minoritetsspråk i både skrift och tal i kyrkans gudstjänster och övriga verksamheter bidrar till att barnen får ytterligare kontakt med sitt språk. Ett av de åtta åtagandena i Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket handlar om att stärka samiska barn och unga i deras identitet och andliga utveckling. Förhoppningen är att det får positiva följder även för barn i andra minoritetsgrupper, som tornedalingar, lantalaiset och kväner.

Hållbarhet för kommande generationer

Många barn och unga oroar sig för framtiden och skapelsen. Svenska kyrkan bör ta den oron på allvar. En viktig uppgift för stift och församlingar är att reflektera över vilka val vi gör som kan påverka kommande generationer. Stiftets uppgift i detta är bland annat att rusta och uppmuntra församlingar inom såväl den egna som den gemensamma andliga psykiska och existentiella hälsan utifrån bland annat ett skapelseperspektiv. Stiftet har i uppdrag att stärka och uppmuntra församlingarna i deras arbete med att främja både individuell och gemensam andlig, psykisk och existentiell hälsa. Detta sker med utgångspunkt i ett teologiskt förankrat skapelseperspektiv.

Ekonomiska förutsättningar

Stiftets ekonomiska ställning är god. För att den ska vara hållbar även i framtiden krävs god framförhållning, medvetna beslut och tydliga prioriteringar.

Krav på god ekonomisk hushållning och en betryggande buffert

Enligt kyrkoordningen ska stiftet ha en ekonomi som är både hållbar och motståndskraftig mot framtida utmaningar. Det betyder att vi behöver ha en buffert – alltså pengar i reserv – för att kunna hantera oväntade kostnader.

Stiftet ska också kunna vara ett aktivt stöd till församlingar och pastorat, särskilt inom områden där behoven är stora. Därför är det viktigt att vi kombinerar ekonomisk medvetenhet med satsningar som gör skillnad. Även om ekonomin är god idag, behöver vi hela tiden arbeta för att förbättra våra arbetssätt och vår administration.

Eget kapital och målkapital

Vid början av 2025 har stiftet ett bokfört eget kapital på cirka 100 miljoner kronor. Om vi räknar med övervärdet inom kapitalförvaltningen (så kallade orealiserade vinster) är det totala egna kapitalet cirka 156 miljoner kronor.

Stiftsfullmäktige beslutade 2021 att höja målkapitalet från 50 till 75 miljoner kronor. Målet var att följa inflationen, men 2023 beslutades att behålla nivån oförändrad. Stiftsstyrelsen föreslår att målkapitalet fortsätter ligga på 75 miljoner under hela planperioden. Ett nytt beslut om målkapitalets storlek bör tas under nästa mandatperiod.

Intäkter: Kyrkoavgift, bidrag och kapitalavkastning

Totala intäkter för 2026 beräknas till 90,5 miljoner kronor. De största intäkterna kommer från kyrkoavgiften och bidrag inom kyrkans utjämningsystem – totalt 75,1 miljoner kronor. Det består av:

- 46,0 mkr i kyrkoavgift
- 25,3 mkr i stiftsbidrag
- 3,8 mkr i kyrkounderhållsbidrag (KUB)

På grund av osäkerheter i omvärlden är det svårt att förutse hur stor kyrkoavgiften blir kommande år. Prognosen för 2026–2028 visar dock att intäkterna kan bli högre än tidigare planerat. Se tabell på nästa sida. Övriga intäkter beräknas till 14,9 miljoner kronor, ungefär samma som föregående år. De största posterna är:

- 5,1 mkr från uthyrning av personal till prästlönetillgångarna.
- 3,2 mkr från nationell nivå för samverkansnod, färdplan för klimatet.
- 1,6 mkr från nationell nivå för samiska konfirmationslägret.
- 1,7 mkr från förvaltade stiftelser.

Kapitalavkastningen, alltså intäkter från investeringar, beräknas till 3,0 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 2 procent avkastning.

Ekonomisk prognos Luleå stift 2026–2028

År	Belopp	Förändring*
2026	71,3 mkr	+1 150 tkr
2027	71,5 mkr	+631 tkr
2028	72,6 mkr	+1 530 tkr

* i förhållande till dagens plan

Kostnader och osäkerhet

Under planperioden genomför stiftet ett antal satsningar, bland annat stöd inom HR, trainee och kyrklig administration. Enheten för kommunikation fortsätter arbetet med etablering av en grundläggande nivå (basnivå) för församlingar och pastorat. Nya anställningar görs för att starka strukturarbetet och de interna stödfunktionerna både mot anställda och förtroendevalda.

Den ekonomiska planen bygger på den verksamhetsinriktning som stiftsstyrelsen föreslår. De senaste årens kriser, som pandemin och kriget i Europa, har visat hur svårt det är att förutse framtida behov. För att kunna hantera osäkerhet har stiftet valt att inte binda alla medel till planerad verksamhet. En viss del av pengarna är därför "ej fördelade medel" – alltså reserver som kan användas vid behov. Under första året i planperioden är dessa 3,7 % av intäkterna. Sista året är andelen nere på 2,3 %.

Ekonomisk planering och användning av eget kapital

Stiftets ekonomiska planering bygger på principen att den ordinarie verksamheten, alltså det vi gör varje år, ska vara i balans. För att åstadkomma detta skulle kyrkoavgiften behöva justeras till 6 öre (idag 5 öre).

Vid ingången av 2025 uppgår stiftets justerade egna kapital till cirka 80 miljoner kronor mer än det fastställda målkapitalet. För att undvika ytterligare förstärkning av det egna kapitalet föreslås att kyrkoavgiften behålls på 5 öre under hela planperioden. Detta möjliggör en planerad användning av det överskjutande kapitalet i enlighet med stiftsstyrelsens intentioner, vilket beräknas leda till en minskning av det egna kapitalet med cirka 30 miljoner kronor under planperioden.

Orsaken är att tidigare har vissa satsningar räknats som "strategiska", men enligt nya principer räknas flera av dessa nu som en del av den löpande verksamheten. Det gäller till exempel stöd inom HR och kyrklig administration.

Det finns fortfarande några kostnader som är svåra att rymma inom den vanliga verksamheten. Det gäller:

- Pastorsadjunkter, antalet varierar från år till år.
- Kyrkoval, stora kostnader vart fjärde år.
- Tidsbegränsade stöd och subventioner, till exempel för att ansluta till ekonomiservice.

Dessa kostnader kommer således även framledes att betraktas som "strategiska satsningar".

Ekonomisk plan

Resultaträkning

Belopp i tkr

	Utfall 2024	Budget 2025	FÖRSLAG		
			Budget 2026	Planbudget 2027	Planbudget 2028
Verksamhetens intäkter					
Kyrkoavgift	43 765	44 889	45 981	46 213	47 222
Erhållen inomkyrklig utjämning	28 063	29 304	29 155	29 154	29 204
Erhållna bidrag	5 614	4 188	3 683	3 726	3 772
Nettoomsättning	22 665	10 528	11 231	11 530	11 852
Övriga verksamhetsintäkter	467	0	0	0	0
Summa verksamhetens intäkter	100 573	88 909	90 050	90 623	92 050
Verksamhetens kostnader					
Lämnad inomkyrklig utjämning	-14 874	-11 343	-7 151	-7 153	-7 163
Övriga externa kostnader	-31 378	-33 677	-35 476	-34 550	-34 321
Personalkostnader	-60 982	-54 483	-60 118	-61 816	-63 710
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-290	-446	-198	-198	-163
Summa verksamhetens kostnader	-107 525	-99 949	-102 943	-103 717	-105 357
Verksamhetens resultat	-6 952	-11 040	-12 893	-13 094	-13 307
Resultat från finansiella investeringar	6 359	3 000	3 000	3 000	3 000
Årets resultat	-593	-8 040	-9 893	-10 094	-10 307
<i>Årets resultat exkl strategiska satsningar</i>	<i>4 755</i>	<i>0</i>	<i>-8 755</i>	<i>-8 922</i>	<i>-9 100</i>
Utveckling av eget kapital					
Justerat eget kapital vid årets utgång	155 886	147 846	137 953	127 859	117 552
Målkapital	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

*Bokfört eget kapital samt orealiserade vinster inom kapitalförvaltning.

Översikt

Belopp i tkr

	Utfall 2024	Budget 2025	FÖRSLAG		
			Budget 2026	Planbudget 2027	Planbudget 2028
Verksamhetsområde					
Stiftsgemensamt	-12 860	-11 398	-14 598	-14 983	-15 344
Församlingenslivets utveckling	-22 237	-25 719	-27 662	-27 880	-28 372
God förvaltning	-15 080	-15 940	-16 601	-17 036	-17 353
Övrig stiftsverksamhet	-880	-970	-970	-970	-970
Intern styrning och ledning	-3 775	-4 520	-4 678	-4 777	-4 879
Internt stöd	-12 570	-12 720	-15 258	-15 443	-15 638
Ej fördelade medel	-3 461	-2 099	-3 300	-2 374	-2 145
Verksamhetens resultat	-70 862	-73 366	-83 066	-83 464	-84 701
<i>Finansiering</i>					
Finansiella poster	6 362	3 000	3 000	3 000	3 000
Kyrkoavgift och stiftsbidrag	69 255	70 366	71 311	71 542	72 601
Resultat	4 755	0	-8 755	-8 922	-9 100
<i>Strategiska satsningar</i>	<i>-5 348</i>	<i>-8 040</i>	<i>-1 138</i>	<i>-1 172</i>	<i>-1 207</i>
Årets resultat	-593	-8 040	-9 893	-10 094	-10 307

Verksamhetsindelning

Belopp i tkr

	Utfall 2024	Budget 2025	FÖRSLAG		
			Budget 2026	Planbudget 2027	Planbudget 2028
Biskopens uppdrag	-7 120	-6 969	-7 146	-7 288	-7 434
Domkapitlet	-1 239	-1 700	-1 495	-1 535	-1 576
Pastoral verksamhet	-2 289	-2 021	-2 184	-2 271	-2 325
Organisationsutveckling	-2 212	-1 008	-3 772	-3 889	-4 009
Främjande och tillsyn – Stiftsgemensamt	-12 860	-11 698	-14 598	-14 983	-15 344
Stöd till församlingens grundläggande uppgift	-16 068	-17 405	-18 752	-18 887	-19 240
Rekrytering	-5 281	-5 030	-5 492	-5 525	-5 612
Övrigt stöd till församlingens liv	-4 581	-5 443	-6 205	-5 828	-5 800
Främjande och tillsyn – Församlingens utveckling	-25 929	-27 878	-30 449	-30 240	-30 652
Fastighet och kulturarv	-3 666	-4 693	-5 944	-6 182	-6 335
IT, administration	-7 279	-5 237	-4 149	-4 166	-4 182
Ekonomi, lön, HR	-4 038	-4 281	-2 991	-3 048	-3 113
Övrig förvaltning	-4 547	-5 779	-5 166	-4 827	-4 796
Främjande och tillsyn – God förvaltning	-19 529	-19 990	-18 251	-18 223	-18 426
Övrig stiftsverksamhet	-880	-970	-970	-970	-970
Övrig stiftsverksamhet	-880	-970	-970	-970	-970
Förtroendemannaorganisationen	-1 541	-2 036	-1 629	-1 644	-1 660
Revision	-95	-150	-150	-150	-150
Kyrkoval	-67	-3 330	0	0	0
Ledning	-2 139	-2 634	-2 899	-2 983	-3 069
Intern styrning och ledning	-3 843	-8 150	-4 678	-4 777	-4 879
Verksamhetsstöd	-9 026	-8 571	-11 188	-11 373	-11 568
Fastigheter och lokaler	-4 144	-4 150	-4 070	-4 070	-4 070
Internt stöd	-13 170	-12 721	-15 258	-15 443	-15 638
Kyrkoavgift	43 765	44 889	45 981	46 213	47 222
Stiftsbidrag	25 490	25 477	25 330	25 329	25 379
Finansiella poster	6 362	3 000	3 000	3 000	3 000
Finansiering	75 617	73 366	74 311	74 542	75 601
Årets resultat	-593	-8 040	-9 893	-10 094	-10 307
<i>Årets resultat exkl strategiska satsningar</i>	<i>4 755</i>	<i>0</i>	<i>-8 755</i>	<i>-8 922</i>	<i>-9 100</i>

**Svenska
kyrkan**

Luleå
stift

Adress: Luleå stift, Box 942, 971 28 Luleå

Telefon: 0920-26 47 00

www.svenskakyrkan.se/luleastift